

Najuspješniji uzgajivači križanaca i ptica Europe na prvenstvima Hrvatske u razdoblju od 1992. do 2012. godine

Duga je tradicija uzgoja „divljaka“ i „baštarda“ u Hrvatskoj. Uzgajivači iz Hrvatske su osvajali medalje na svjetskim prvenstvima i najvećim međunarodnim izložbama. Uzgojeni su prekrasni primjerci raznih kombinacija križanaca i veliki broj europskih ptica. Zbog toga je velika šteta što već dugi niz godina uzgajivači iz Hrvatske nisu u mogućnosti sudjelovati na svjetskim prvenstvima.

Rangiranje uspjeha uzgajivača unutar same izložbe boduje se na način koji je uobičajen na većini izložbi Hrvatskog ornitološkog saveza. Pojedinačno za 1. mjesto 3 boda, 2. mjesto 2 boda, 3. mjesto 1 bod, a za kolekcije se bodovi udvostručuju. Ako dva uzgajivača imaju isti broj bodova odlučuje veći broj zlatnih medalja, ako je i on isti - veći broj zlatnih (srebrnih, brončanih) medalja u kolekciji, a ako je i to isto - veći broj izloženih ptica. Ako je i to isto - zbroj ocjena ptica. Izloženom pticom ne smatra se ona koja je dobila 0 bodova. Posebno se boduju rezultati križanaca grupa (H) , a posebno europskih ptica (FE) grupe G1 i G2.

U Tablici 1 prikazan je pregled pobjednika u grupi križanaci (H) i grupi ptica Europe (FE) na prvenstvima Hrvatske od 1992. do 2012. godine. Za svakog pobjednika dat je broj osvojenih bodova.

Tablica 1	Broj uzgajivača		Broj ptica		Križanci (H)		Europske ptice (FE)	
	H	FE	H	FE	Najuspješniji uzgajivač	bodovi	Najuspješniji uzgajivač	bodovi
Split 1992	19		44		Sardelić Vjekoslav	6		
Sisak 1994	12	5	36	8	Scrobogna Dario	7	Gjukić Aleksandar	5
Osijek 1996	9	7	32	13	Malatestinić Milorad	16	Mlađenović Miljenko	6
Dubrovnik 1997	20	10	71	28	Malatestinić Milorad	8	Ptičar Miljenko	6
Zagreb 1998	25	18	67	49	Malatestinić Milorad	10	Barić Zlatko	5
Zagreb 1999	14	10	33	18	Ptičar Miljenko	4	Ptičar Miljenko	5
Osijek 2000	24	14	65	41	Malatestinić Milorad	14	Kurtović Kajo	12
Pula 2001	32	26	89	92	Malatestinić Milorad	15	Sabo Zdenko	14
Zagreb 2002	24	18	92	76	Lolić Ivica	17	Lolić Ivica	14
Dubrovnik 2003	19	23	59	93	Malatestinić Milorad	8	Mandić Kristijan	14
Zadar 2004	33	27	75	124	Čudina Željko	9	Mandić Kristijan	19
Rijeka 2006	35	26	102	121	Malatestinić Milorad	16	Mandić Kristijan	22
Zagreb 2007	23	23	74	116	Sabo Zdenko	11	Barić Zlatko	20
Rijeka 2008	21	28	72	105	Kresina Josip	9	Barić Zlatko	16
Osijek 2009	22	25	81	97	Palmić Alen	14	Barić Zlatko	41
Zadar 2010	25	26	73	83	Čengić Ivan	9	Skejić Davor	12
Split 2011	31	25	119	112	Kresina Josip	12	Skejić Davor	17
Zagreb 2012	25	31	70	140	Aničić Josip	12	Antičević Vicko	19
Ukupno			1254	1316	12 uzgajivača		11 uzgajivača	

Autoru ovog članka nepoznati su podaci s prvenstava 1993. i 1995. godine, niti jesu li tada prvenstva održana. Da bi što realnije vrednovali uspjehe tijekom 20 godina održavanja državnog Prvenstva Hrvatskog ornitološkog saveza morali smo uzeti u obzir da su se godinama širili razredi unutar natjecateljskih grupa, tako da je na prvenstvu u Splitu 1992. g. dodjeljeno 5 medalja, dok je u Zagrebu 2012. g. dodjeljeno 25 medalja za križance. Za ptice Europe razlika je još očitija. U Sisku 1994.g. dodjeljeno je 7 medalja, a u Zagrebu 2012.g. čak 50 medalja. Zbog toga je odabrana metodologija bodovanja prvih deset mjesta koje su uzgajivači osvojili na samoj izložbi, posebno za križance, a posebno za ptice Europe (zajedno grupe normala(G1) i mutacija(G2)). Za 1. mjesto 20 bodova, za 2. 15, 3. 10, 4. 8, 5. 6, 6. 5, 7. 4, 8. 3 ,9. 2 i za 10. mjesto 1 bod.

Tijekom ovih 18 održanih prvenstava izdvajaju se dva imena: Milorad Malatestinić i Ivica Lolić. Njihovi uspjesi su zaista impozantni i predstavljaju veliki izazov za buduće prvake. Malatestinić, koji se još uvijek aktivno natječe, 7 je puta bio najbolji, 2 puta drugi, 3 puta treći u konkurenciji križanaca (H) , te jednom drugi u konkurenciji ptica Europe (FE). Sudjelovao je na svim prvenstvima od 1992.g. te je izložio najveći broj ptica (96) i osvojio najveći broj medalja (42) od kojih je 26 zlatnih. Lolić, koji ne sudjeluje na izložbama već desetak godina, osvojio je u Zagrebu 2002.g. prvo mjesto u obje konkurencije , dva druga i jedno treće mjestu u (FE), te tri druga i jedno treće mjesto u (H). Izložio je 89 ptica te

osvojio 31 medalju od kojih je 12 zlatnih. Na trećem mjestu je Miljenko Ptičar, koji se pojavljuje od Osijeka 1996.g., a u Zagrebu je 1999.g. kao jedini, uz Lolića, osvojio dvostruku titulu. Izložio je 67 ptica te osvojio 22 medalje od kojih je 11 zlatnih.

Tablica 2 prikazuje 30 najuspješnijih uzgajivača i ukupni broj osvojenih bodova. Za svaku godinu je prikazan zbroj bodova u grupama križanaca (H) i ptica Europe (FE).

Tablica 2		Ukupni bodovi	92.	94.	96.	97.	98.	99.	00.	01.	02.	03.	04.	06.	07.	08.	09.	10.	11.	12.
1.	Malatestinić Milorad	234	15	8	20	20	20	10	20	20	10	20	10	20	3	5		15	15	3
2.	Lolić Ivica	147			15	8	25		30	10	40	19								
3.	Ptičar Miljenko	105			4	22		40			5		5		15		10			8
4.	Barić Zlatko	98					20						8	10	20	20	20			
5.	Sabo Zdenko	97						10	8	20	13	1	10	9	20	1		5		
6.	Palmić Alan	95							8		6			1		10	20	15	16	19
7.	Čudina Željko	84					1	25	6	7	15	10	20							
8.	Mandić Kristijan	83										20	20	20	10	3	10			
9.	Skejić Davor	79														12	15	20	20	12
10.	Kurtović Kajo	70							20	10	15	10	15							
10.	Kresina Josip	70												4	6	20		10	20	10
10.	Čengić Ivan	70													15	20	10	22	3	
13.	Antičević Vicko	56										1				8	5	10	10	20
14.	Domazet Ante	54															11	13	15	15
15.	Mladenović Miljenko	50			30	13	7													
16.	Sardelić Vjekoslav	46	20	15				8	3											
17.	Gatolin Drago	41		15			5					15	6							
18.	Kurta Klaudio	39					8		4	19	8									
19.	Gjukić Aleksandar	37	5	26	6															
20.	Zjača Mladen	35		10	8	4		8	5											
22.	Scrobogna Dario	32	10	20						2										
22.	Čavlović Matija	32									2	8			4		18			
24.	Jelenaca Ervino	30												15	5	4				5
24.	Lukić Uzdanako	30								15	3	5	7							
26.	Preskar Željko	27		2	7		1					6	8		3					
26.	Kraljević Darko	27											4	15	8					
28.	Periš Srđan	26												2	8		10	6		
29.	Aničić Josip	25																	5	20
29.	Parat Antun	25			15	6	4													

Na prvenstvima je sudjelovalo 226 uzgajivača koji su izložili 2560 ptica. Skoro svaka četvrta ptica je dobila ocjenu od 90 ili više bodova, ukupno 342 križanca i 261 ptica Europe. Najviše ptica koje su dobile 90 ili više bodova imaju M. Malatestinić (53), A. Palmić (34) i Z. Barić (32). Izloženo je 190 kolekcija (96 križanaca i 94 ptica Europe). Najviše kolekcija je izložio M. Malatestinić (15), a nakon njega po 9 kolekcija su izložili Z. Barić, K. Kurtović i I. Lolić. Najviše sudjelovanja ima M. Čavlović : 9 u konkurenciji križanaca i 10 u pticama Europe.

Tablica 3 sadrži pregled 20 najuspješnijih uzgajivača križanaca, a tablica 4 pregled najuspješnijih uzgajivača ptica Europe (grupe G1 i G2 zajedno).

Tablica 3		
	Uzgajivač	Ukupni bodovi
1.	Malatestinić Milorad	219
2.	Palmić Alan	85
3.	Lolić Ivica	79
4.	Čudina Željko	72
5.	Kresina Josip	70
6.	Čengić Ivan	51
7.	Sardelić Vjekoslav	46
8.	Scrobogna Dario	32
9.	Sabo Zdenko	30
10.	Jelenaca Ervino	29
11.	Periš Srđan	26
12.	Aničić Josip	25
13.	Kurta Claudio	23
13.	Čavlović Matija	23
15.	Ptičar Miljenko	22
16.	Gatolin Drago	21
16.	Paher Milan	21
18.	Preskar Željko	20
19.	Treusić Lem	18
20.	Gjukić Aleksandar	17

Tablica 4		
	Uzgajivač	Ukupni bodovi
1.	Barić Zlatko	98
2.	Ptičar Miljenko	83
3.	Mandić Kristijan	75
4.	Skejić Davor	75
5.	Kurtović Kajo	70
6.	Lolić Ivica	68
7.	Sabo Zdenko	67
8.	Antičević Vicko	54
9.	Domazet Ante	46
10.	Mlađenović Miljenko	36
11.	Ristić Branko	31
12.	Kraljević Darko	27
13.	Lukić Uzdanko	26
14.	Parat Antun	25
15.	Zjača Mladen	24
16.	Ilić Bariša	24
17.	Gjukić Aleksandar	20
17.	Gatolin Drago	20
19.	Čengić Ivan	19
19.	Feldin Ivica	19

Analizirajući ove podatke nameću nam se sljedeći zaključci. Puno je iskustva i rada s pticama potrebno da bi se bilo među najboljima uzgajivačima križanaca i ptica Europe na državnom prvenstvu u organizaciji Hrvatskog ornitološkog saveza. Kod križanaca se u posljednjih 10 godina pojavilo 7 različitih pobjednika. Konkurencija je vrlo oštra, vrlo visoka je kvaliteta i generalno gledajući u prosjeku, na izložbama je to najbolje ocijenjena grupa ptica. Hibridizacija je takva da se svaku godinu kreće iz početka. Nema minulog rada uloženog u matično jato. Svaka godina je novi početak. Kod uzgajivača europskih ptica u ekskluzivni krug najboljih se ulazi vrlo teško. U posljednjih 10 godina bila su samo četiri pobjednika. Tu je itekako važan predani rad na matičnom jatu. Strpljenje, znanje i dugogodišnje ulaganje kao plod daju i stalne kvalitetne rezultate. Teško je ostvariti uspjeh preko noći. Zbog svega toga prava je šteta što naši uzgajivači nemaju mogućnost pojaviti se na svjetskim prvenstvima. Nadamo se da će toj „praksi“ brzo doći kraj. Zbog odavanja priznanja za rad najboljim uzgajivačima, trebalo bi u Pravilnik o održavanju državnog prvenstva HOS-a ugraditi nagrađivanje i najuspješnijih uzgajivača po grupama, kao što je to bilo u Splitu 2011. Ovako je to pušteno na volju organizatoru pa imamo šarolika rješenja. Nisam protiv proglašenja najboljih ptica i znam da je to uvijek atraktivno za posjetitelje izložbi, ali tu je vrlo dvojben način proglašavanja i nekom se uzgajivaču može zapravo „posrećiti“ da dobije prekrasan primjerak. U svrhu poticanja razvoja ornitofilije dobro bi bilo nagraditi najbolje.